

5. Багеретсам Э. Свобода прессы и демократическом обществе / Пер. с эст. – Тофту–Вялинсиби, 1992. – 320 с.

6. Киричк П. К. Публицистика и политология. Природа альянса. – Саранск: Морд. ун–т, 1995. – 198 с.

7. Ладодо И. В. Публицистика политическая // Политическая энциклопедия. В 2 т. – Москва: Мысль, 1999. – С.293–326.

8. Стрельцов Б. В. Основы публицистики. – Минск, 1990. – 212 с.

9. Шусман Д. В. Особенности функционирования института СМИ в политическом процессе Российской Федерации. Автореф. дисс. ... канд. полит. наук. – Санкт–Петербург, 2008. – 28 с.

10. Веремеенко Ю. Н. Современная политическая публицистика: Предметно–функциональные и гносеологические характеристики. Автореф. ... канд. полит. наук. – 2003. – // <http://www.dslib.net/>

11. Хуако З. Ю. Социально–политические факторы функционирования журналистики в политической системе общества // Вестник Адыгейского государственного университета. Серия 1: Регионоведение: философия, история, социология, юриспруденция, политология, культурология. – 2011. – №3.

12. <http://www.aliyevheritage.org/>

References

1. Babaev F. Grazhdanskaja integracija i SMI v Azerbajdzhane. – Baku: Izd–vo Apostrof, 2001. – 101 s.

2. Hiebert R. E. Ungurat F. D., Bohl T. V. Sredstva massovoj informacii. VI. Vvedenie v sovremennuju kommunikaciju. – Baku: XUN, 2005. – 603 s.

3. Mamedov T. T. Demokratija – politicheskoe lico sovremennoho Azerbajdzhanskogo gosudarstva. – Baku: Izd–vo Nauka i Obrazovanie, 2009. – 178 s.

4. Albert Fred, S. Shram. Uilber, Peterson Teodor. Chetyre teorii pressa. – Moskva: Nauka, 1998. – 568 s.

5. Bageretsam Je. Svoboda pressy i demokraticeskoe obshhestve / Per. s jest. – Toftu–Vjallinsibi, 1992. – 320 s.

6. Kirichjok P. K. Publicistika i politologija. Priroda al'jansa. – Saransk: Mord. un–t, 1995. – 198 s.

7. Ladodo I. V. Publicistika politicheskaja // Politicheskaja jenciklopedija. V 2 t. – Moskva: Mysl', 1999. – S.293–326.

8. Strel'cov B. V. Osnovy publicistiki. – Minsk, 1990. – 212 s.

9. Shusman D. V. Osobennosti funkcionirovanija instituta SMI v politicheskom processe Rossijskoj Federacii. Avtoref. diss. ... kand. polit. nauk. – Sankt–Peterburg, 2008. – 28 s.

10. Veremeenko Ju. N. Sovremennaja politicheskaja publicistika: Predmetno–funkcional'nye i gnoseologicheskie karakteristiki. Avtoref. ... kand. polit. nauk. – 2003. – // <http://www.dslib.net/>

11. Huako Z. Ju. Social'no–politicheskie faktory funkcinorovanija zhurnalistiki v politicheskoi sisteme obshhestva // Vestnik Aдыгейского государственного университета. Serija 1: Regionovedenie: filosofija, istorija, sociologija, jurisprudencija, politologija, kul'turologija. – 2011. – №3.

12. <http://www.aliyevheritage.org/>

Guliyev B., Doctor of philosophy in philosophy, Doctoral Student of ANAS Institute of Philosophy and Law (Azerbaijan, Baku), q.abbasova@mail.ru

Special features of participation of the institute on political journalism in the political processes

In the article the essence of political journalism and its place in the media system, society and its influence on social processes are studied with the political point of view. The author compares the political journalism and political publicism, brings to attention the fact that the former has a broader content, but they have along with the general and specific features. The researcher comes to the conclusion that political journalism, along with providing a positive impact on a range of political views and political activities of people, as a means of political ideas of certain political forces, can become a negative factor, manipulative influence.

Keywords: political journalism, political processes, policy, civil position, statehood, national patriotism, ideology, political power, fourth power.

Кулієв Б., доктор філософії, докторант, Інститут філософії та Права НАНА (Азербайджан, Баку), q.abbasova@mail.ru

Специфічні особливості участі інституту політичної журналістики в політичних процесах

Сутність політичної журналістики, її місце в системі ЗМІ, суспільстві і її вплив на соціальні процеси досліджуються з політологічної точки зору. Автор порівнює політичну журналістику і політичну публіцистику, доносить до уваги те, що перша має ширший зміст, проте вони поряд із загальними мають і специфічні особливості. Дослідник приходиться до такого висновку, що політична журналістика поряд з наданням позитивного впливу на діапазон політичних

поглядів і політичну діяльність людей, як засіб політичної ідеї певних політичних сил, може перетворитися на чинник негативного, маніпулятивного впливу.

Ключові слова: політична журналістика, політичні процеси, політика, громадянська позиція, державність, національний патріотизм, ідеологія, політична влада, четверта влада.

* * *

УДК 321

Макаренко Л. П., кандидат політичних наук, доцент, докторант кафедри політичних наук, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка (Україна, Київ), Liliya876@mail.ru

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ ТА КОМУНІКАЦІЇ ВИЩИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Розглядаються існуючі правові засади взаємодії між вищими органами державної влади, з'ясовується, які прогалини в законодавстві необхідно ліквідувати для налагодження плідної та ефективної роботи владного трикутника. Такими недоліками визначається: недостаття збалансованість повноважень та неефективність системи стримувань і протиав між суб'єктами владних повноважень; неосконалість механізмів формування, відповідальності та відставки Кабінету Міністрів України; надмірна централізація управлінських функцій; проблеми із організацією законодавчого процесу та роботи парламенту в цілому; неосконалість регламентація статусу народного депутата України, зокрема в частині його імунітету. Еволюція законодавства – процес постійний, як постійним є процес розвитку суспільства і політичної системи.

Ключові слова: глава держави, уряд, парламент, взаємодія, повноваження, парламентсько–президентська форма правління.

Тема взаємодії між вищими органами держави в українській політиці завжди була болючою. Однак, в умовах проведення системних реформ в Україні, проблема взаємодії у владному трикутнику набуває ще більшої актуальності. Успіх реформ безпосередньо визначається спроможністю глави держави, уряду і парламенту до ефективних комунікацій та координації дій під час виконання своїх основних функцій. Процес парламентського контролю, підготовки стратегічних документів та законодавча діяльність часто ускладнюються саме через відсутність чітких механізмів узгодження різних позицій та інтересів під час взаємодії законодавчої та виконавчої гілок влади. Демократична модель взаємодії гілок влади є необхідною умовою та критерієм перетворень, індикатором здатності системи державного управління до модернізації та розвитку, показником характеру владних відносин.

Існує низка змінних чинників, що визначають характер взаємодії між гілками влади, але основа її закладається Конституцією, в якій, зокрема, визначаються функції та повноваження Верховної Ради України, Президента України і Кабінету Міністрів України. Звичайно, дієвість вищих органів державної влади визначається не тільки юридичними приписами Основного Закону держави, але й рядом політичних чинників. У країнах розвинутої демократії взаємовідносини між вищими органами державної влади формувалися впродовж багатьох десятиріч і знайшли своє відображення не тільки у нормативно–правових актах, але й у неписаних правилах – політичних традиціях, ритуалах. Оскільки Україна ще тільки формує політичні традиції, процес пошуку оптимальної системи взаємодії вищих органів державної влади є надзвичайно важливим, адже має забезпечити країну як від загрози узурпації влади, так і від стану безвладдя.

В Україні вже проводилося кілька конституційних реформи. Проте, з ряду причин завершеної форми Основний Закон так і не набув. Умови, в яких нині відбувається перегляд Конституції теж не вселяють великого оптимізму, щодо якості її наповнення. Саме тому, звернемося до аналізу думок науковців та зясуємо, які зміни експертами вважаються пріоритетними та чи можливий бездоганий варіант розподілу владних повноважень, що зніме всі суперечності між центрами прийняття державних рішень.

Теоретично, найбільш сприятливою для комунікації і плідної взаємодії, а отже і для швидкого прийняття необхідних державі рішень є ситуація, коли глава держави, парламентська коаліція та сформований нею уряд є представниками однієї або декількох близьких за ідеологією політичних сил. Проте, практика показала, що така ситуація може призвести до узурпації влади, як це сталося за президенства В. Януковича. Складним є стан речей, коли президент, парламентська більшість чи уряд є політичними суперниками. У цьому випадку, значна частина рішень органів державної влади приймається чи саботується з мотивів політичної доцільності. Етап такого протистояння Україна пережила у 2006–2010 рр. Сьогодні, в Україні, здавалося б, склалися сприятливі політичні умови для проведення реформ: глава держави, уряд та кістяк парламентської більшості є представниками декількох, ідеологічно близьких політичних партій, що усвідомлюють потребу в подальшому реформуванні України, тобто об'єднані спільною стратегічною метою. Однак, знову щось заважає Україні рухатись вперед. Можливо, перешкодами є недосконалість партійної і виборчої систем, все ще низький рівень культури політичної еліти, політичні амбіції, некомпетентність чиновників, корумпованість, залежність від зовнішньополітичних обставин чи ряд інших чинників, але знову ми маємо владну кризу.

Це ще раз доводить нагальність, невідкладність питань законодавчого врегулювання повноважень, функцій, а відтак комунікації та взаємодії між основними органами держави.

Фахівці Інституту стратегічних досліджень виокремлюють за період незалежності в Україні чотири конституційні моделі організації державної влади й розподілу повноважень у владному трикутнику України.

В період з 1991 до 1995 рр. – Україна жила відповідно до успадкованої Конституції УРСР 1978 р. із внесеними до неї протягом 1991–1993 рр. змінами. Ця модель характеризувалася збереженням значного впливу Верховної Ради України, зокрема у кадрових питаннях. Президент України очолював систему органів державної виконавчої влади. Верховна Рада України за поданням Президента України затверджувала кандидатуру Прем'єр-міністра, міністрів закордонних справ, оборони, фінансів, юстиції, внутрішніх справ та голів Державного комітету у справах охорони державного кордону і Державного митного комітету. Парламент призначав: суддів Конституційного Суду України, Верховного Суду України, суддів обласних і Київського міського судів, арбітрів Вищого арбітражного суду України, арбітражних судів областей, міста Києва, Генерального прокурора України, Голову Служби національної безпеки України, Голову правління Національного банку України, Голову і заступників Голови Антимонопольного комітету України,

колегію Генеральної прокуратури України. Верховна Рада України могла висловити недовіру Прем'єр-міністру України, окремим членам Кабінету Міністрів України або Кабінету Міністрів України в цілому, що призводило до їх відставки.

В 1995–1996 рр. існувала президентська модель, закріплена Конституційним договором між Президентом України та Верховною Радою України про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України (від 8 червня 1995 р.). Президент відповідно до цього акту був проголошений главою держави і главою виконавчої влади, яку він здійснював через сформований ним, підпорядкований йому та відповідальний перед ним Кабінет Міністрів України та інші центральні органи виконавчої влади, а також систему місцевих державних адміністрацій. Верховна Рада України хоча й могла висловити вотум недовіри у разі несвоєчасного подання проекту Державного бюджету України Кабінетові в цілому, або окремим його членам, однак відставка в якості прямого наслідку такого вотуму Договором не була передбачена.

В 1996–2006 рр. та 2010–2014 рр. діяла система управління, сформована Конституцією 1996 р., яку експерти характеризують саме як змішану президентсько-парламентську модель. Відповідно до положень Конституції 1996 р. Президент України призначав Прем'єр-міністра України (за згодою парламенту) та весь склад Уряду, керівників інших центральних органів виконавчої влади і голів місцевих державних адміністрацій (за поданням Прем'єр-міністра). Глава держави за власним рішенням припиняв повноваження всіх зазначених посадових осіб. Саме Президент, за поданням глави Уряду, приймав рішення про утворення, реорганізацію та ліквідацію міністерств, інших центральних органів виконавчої влади. Він також мав право скасовувати акти Кабінету Міністрів України. Перед новообраним Главою держави Кабінет Міністрів складав свої повноваження. За цієї моделі Кабінет Міністрів України був відповідальний перед Президентом України, проте підконтрольний і підзвітний Верховній Раді України. Парламент міг прийняти резолюцію про висловлення недовіри Уряду, що мало б наслідком його відставку Президентом. Проте, Верховна Рада не могла відправити у відставку конкретних міністрів.

Нарешті, в періоді з 2006 до 2010 рр. та з 2014 р. – по теперішній час – парламентсько-президентська конституційна модель здійснила перерозподіл повноважень щодо формування виконавчої гілки влади. Законом України «Про відновлення дії окремих положень Конституції України» від 21.02.2014 р. №742–VII було відновлено дію окремих положень Конституції України із змінами та доповненнями, внесеними на користь Верховної Ради України. За Президентом залишається повноваження подання до парламенту кандидатури Прем'єр-міністра (яка, тим не менш, визначається все одно коаліцією депутатських фракцій), Міністра оборони та Міністра закордонних справ. Всі інші члени Уряду, як і Голова Антимонопольного комітету України, Голова Державного комітету телебачення та радіомовлення України та Голова Фонду державного майна України призначаються Верховною Радою України за поданням керівника Уряду. Парламент отримує право самостійно відправляти у

відставку всіх зазначених посадових осіб. Саме перед новообраною Верховною Радою України складає свої повноваження Кабінет Міністрів України. Було обмежено і вплив Глави держави на діяльність Уряду. Президент має право зупиняти дію актів Кабінету Міністрів України лише з мотивів їх невідповідності Конституції з одночасним зверненням до Конституційного Суду України. Щоправда, Президент зберігає за собою право призначати та звільняти голів місцевих державних адміністрацій (за поданням Кабінету Міністрів України). Окрім того, Президент України призначає на посаду та звільняє з посади за згодою Верховної Ради України Генерального прокурора України, а також вносить до Верховної Ради України подання про призначення на посаду та звільнення з посади Голови Служби безпеки України [2].

Отже, в Україні, в тій чи іншій формі, здебільшого існувала змішана форма державного правління. Саме змішана модель вважається найбільш прийнятною для країн, які знаходяться у стадії транзиту від авторитарного режиму до демократії. Адже, президентська модель вважається схильною до перетворення в авторитаризм, а парламентська модель – несе в собі ризики нестабільності, тому її застосування передбачає наявність розвинутих політичних партій, високої політичної культури та сталих демократичних традицій. Проте, за відсутності окреслених умов, змішану модель також можна охарактеризувати як компромісну, і таку, що провокує політичних суб'єктів до постійного перерозподілу владних повноважень, що власне і відбувається зараз.

Оскільки в Україні всі реалізовані проекти конституційних змін були фактично заручниками політичних обставин, за яких вони приймалися, та компромісів, яких вдавалося досягти суб'єктам політичного процесу – всім моделям організації державної влади були притаманні деякі спільні недоліки. Такими недоліками є:

- недостатня збалансованість повноважень та неефективність системи стримувань і противаг між суб'єктами владних повноважень;
- недосконалість механізмів формування, відповідальності та відставки Кабінету Міністрів України;
- надмірна централізація управлінських функцій;
- проблеми із організацією законодавчого процесу та роботи парламенту в цілому;
- недосконала регламентація статусу народного депутата України, зокрема в частині його імунітету (зумовлює фактичну недоторканність парламентаря – відсутність дієвого механізму притягнення його до відповідальності у разі скоєння злочину).

Крім того, для конституційної еволюції в Україні характерним залишалося збереження двох основних тенденцій: 1) успадкована від УРСР централізована модель організації державної влади з концентрацією повноважень у столиці та 2) політична боротьба навколо питання повноважень Президента України та процедури формування Кабінету Міністрів України.

Саме децентралізація та збалансування повноважень між Урядом, Верховною Радою і Президентом сьогодні вважаються пріоритетними напрямками реформ.

Відтак, розглянемо можливі напрями оптимізації чинної парламентсько–президентської форми державного правління, зокрема в питаннях цікавих для нашого дослідження, тобто, з точки зору комунікації між владними інституціями, в якій, і через яку реалізуються їх функції

з управління суспільством. Загалом парламентсько–президентська модель сприяє розвитку демократії, створює умови для формування потужних політичних партій, на які покладається основна політична відповідальність, стимулює зростання громадянської участі та посилення суспільного контролю за діяльністю органів влади та еліт. Іншими словами, саме дана форма змішаної республіки – оптимальний варіант для налагодження діалогу всередині влади та між владою і громадянським суспільством. Нагадаємо, що діалог – атрибутивна ознака комунікації, без нього ми маємо справу з інформуванням, пропагандою, маніпуляцією, тощо.

Отже зясуємо, які існуючі норми є сумнівними?

Із переходом України до парламентсько–президентської моделі повноваження щодо формування Уряду перейшли до парламенту. І хоча Глава держави повністю не відсторонений від процесу призначення керівника Уряду, його повноваження формально зводяться до пересилання пропозицій коаліції депутатських фракцій щодо кандидатури Прем'єр–міністра України до Верховної Ради України. Тим самим, Конституція, з одного боку, поклала на Главу держави політичну відповідальність за внесену ним кандидатуру, вимагаючи зробити таке подання не пізніше ніж у п'ятнадцятиденний строк, а з іншого – не надала можливості відхилити її. Загалом, така ситуація цілком прийнятна, коли Глава держави і парламентська більшість є представниками однієї політичної сили та мають спільну точку зору на розвиток держави. Однак ситуація, коли Президент та коаліція депутатських фракцій мають різні політичні програми, з якими вони перемогли на виборах, може призвести до затяжної політичної кризи і тому потребує подальшого конституційного вдосконалення.

Відповідно до норм чинної Конституції значна роль при формуванні Уряду надана парламентським партіям, що входять до коаліції депутатських фракцій. Переважна частина членів Уряду є представниками цих політичних партій, і відповідно, партії несуть перед виборцями політичну відповідальність за їх роботу у виконавчій гілці влади. Однак при внесенні змін до Основного Закону України не було враховано ситуацію, коли коаліція депутатських фракцій припинила свою діяльність, а отже, сформований нею Уряд мав би автоматично подати у відставку. Конституційний припис щодо встановлення засад формування, організації та припинення діяльності коаліції Законом України «Про Регламент Верховної Ради України» також не є реалізованим, оскільки остання редакція Закону взагалі не містить згадок про парламентську коаліцію.

Зміни до Конституції України 2004 року, з одного боку, запровадили важливий для владної моделі інститут коаліції депутатських фракцій, а з іншого – не передбачили постійнодіючого характеру її роботи. Конституційна вимога щодо узгодження політичних позицій у коаліції депутатських фракцій потребує застосування лише при формуванні самої коаліції та внесенні кандидатури Прем'єр–міністра України та членів Уряду. На цьому роль коаліції фактично завершується. Конституція не передбачає жодних вимог до коаліції, щодо необхідності підтримки законодавчих ініціатив сформованого нею Уряду, зокрема щодо схвалення Програми діяльності Уряду чи затвердження Державного бюджету України, що мало би бути основою їх спільної роботи та відповідальності.

При формуванні коаліції депутатських фракцій може виникнути ситуація, коли великі за чисельністю фракції змушені звертатися за допомогою до маленьких фракцій. У цьому випадку спрацьовує принцип так званої «золотої акції», коли маленька фракція може вимагати від великої будь-яких преференцій (кадрових, політичних, фінансових), які можуть бути не співмірними з підтримкою виборцями даної партії на виборах та її реальною роллю у законодавчому органі держави.

Перелік підстав для дострокового розпуску парламенту, визначений статтею 90 Основного Закону України, у 2004 році було розширено, проте у нього не увійшов пункт щодо неповноважності парламенту (обрання менше ніж двох третин конституційного складу депутатів або зменшення кількісного складу Верховної Ради України до менш як двох третин), що передбачено частиною другою статті 82 Конституції України. Разом з тим, у 2007 році Президент України достроково припинив повноваження Верховної Ради України V-го скликання. Підставою для цього було складання мандатів більш ніж третьою депутатів від конституційного складу.

Таким чином, практика діяльності вищих органів державної влади за чинною конституційною моделлю характеризуються підвищеним рівнем політичної конкуренції, яка може мати як здоровий, конструктивний характер, так і набувати деструктивної форми. Органи влади, сформовані на коаліційній основі, є менш стабільними, а пряма залежність виконавчої влади від представницької може робити уряд заручником популістських рішень провідних політичних сил та внутрішньопарламентської боротьби. Крім того, відсутність прозорого способу формування виборчих партійних списків, переважання політичних партій вождиського типу, як свідчить українська практика, призводить до проведення у парламент кланово-олігархічних груп та, як наслідок, – до непрозорих схем лобювання інтересів великого бізнесу.

Зменшити ці ризики здатні:

- наявність високої політичної культури основних суб'єктів політичного процесу;
- існування розвинутої й стабільної партійної системи;
- створення запобіжників можливості виникнення протистояння за лінією «Президент – Парламент»;
- розмежування політичних і адміністративних посад в Уряді;
- запровадження конструктивного вотуму недовіри Кабінету Міністрів України;
- визначення чіткої процедури формування більшості у парламенті та як наслідок, – формування Уряду;
- гарантування прав парламентської опозиції.

Особливо важливого значення набуває виборча система, яка використовується при формуванні найвищого представницького органу влади України – парламенту. Вона своєю чергою вимагає змін і в партійній системі. «...в Україні, більшість політичних партій які ще не в змозі відмовитися від традицій об'єднання «проти когось» та навчитись згуртуватися «заради чогось». Розв'язання ж наріжної для функціонування вищої державної влади за умов багатопартійності проблеми – нестабільності правлячої більшості – бачиться передусім у вихованні у політиків відчуття потреби у власній послідовності і відповідальності за свої дії та обіцянки» [1, с. 76].

Потрібно зазначити, що відсутності потужних партій в Україні має і свої переваги: це не дозволяє одній партії (або партійній еліті) зосередити у своїх руках надмірні можливості, що впливатимуть на конституційне співвідношення гілок влади.

Виходячи з окреслених концептуальних засад реформування системи державної влади, її цілей та завдань, історичного досвіду конституційного процесу в Україні – найбільш ефективним та реалістичним видається еволюційний шлях вдосконалення чинної конституційної моделі. Запропоновані зміни до діючої парламентсько-президентської моделі є спробою оптимізувати систему організації державної влади в Україні шляхом:

- створення збалансованої системи стримувань і протизваг між Президентом, Урядом та Парламентом;
- запровадження системи взаємного контролю суб'єктів державної влади;
- розв'язання проблеми забезпечення стабільної роботи Кабінету Міністрів України та його відповідальності перед парламентом;
- вдосконалення законодавчого процесу, запровадження диференційованої системи голосування за різні категорії нормативно-правових актів;
- вирішення питань обсягу імунітету та статусу народних депутатів України.

Експерти інституту стратегічних досліджень пропонують такі інновації: «...зміна процедури формування Кабінету Міністрів України; запровадження процедури інтерпеляції як основного механізму відповідальності Уряду перед парламентом; розширення підстав для дострокового розпуску парламенту; впровадження таких форм безпосередньої демократії, як народна законодавча ініціатива та «народне вето»; запровадження органічного законодавства (закони, на які містяться посилення у Конституції України і для ухвалення яких встановлюється необхідний мінімум у 300 голосів парламентарів)» [2].

Модернізуючи Конституцію, було б добре передбачити інститут спеціальної відповідальності за недотримання приписів Конституції.

Принцип «доброї волі», у ряді випадків покладений в основу взаємодії гілок влади, відносин між суб'єктами політичної системи України, не може стати гарантом триумфу Конституції. На заваді цього стає брак політико-правової культури вищих державних посадовців, недостатній рівень поваги останніх до своїх політичних опонентів. Не слід нехтувати й світовим досвідом, який свідчить, що безглуздо сподіватися на добровільне і неухильне виконання органами влади своїх обов'язків у разі незабезпечення їх відповідними механізмами примусу до їх виконання.

Ще однією, неунормованою в Україні, є проблема впливу крупного капіталу на органи державної влади. Для сучасної демократії інститут лобі є явищем не тільки звичайним, але й корисним. Тому відсутність його правової легалізації, регулювання механізму його використання можна розцінювати як негативний фактор. Такий стан речей ускладнює можливість виявлення зацікавлених груп, провокує закулісність і неформальність їх зв'язків із органами державної влади. Держави розвинутої демократії вже давно оцінили переваги введення лобі у межі закону. Він є повноправною формою комунікації влади і бізнесу.

«Проблема «узурпації» органів державної влади крупними бізнесом на фоні очевидної недостатності в Україні справжнього громадського лобі вимагає свого якомога скорішого розв'язання. І це має відбуватися у різних напрямках та рівнях, із застосуванням різноманітних засобів. Так, відомою протипагою впливу партійної еліти, що знаходиться у певній залежності від спонсоруючого її крупного капіталу, можуть стати, наприклад, профспілкові організації і трудові колективи за умови надання їм права висунування кандидатів для участі у виборах до органів державної влади та місцевого самоврядування усіх рівнів. Вважаємо, що такий підхід здатний хоча б частково зняти суспільну напругу, що виникла внаслідок фактичної соціальної нерівноправності» [1, с. 89].

Модернізації Основного закону, напевно, ніколи не буде кінця. Це об'єктивно і закономірно, оскільки суспільство, і політична система в тому числі, постійно змінюються, виникають нові інститути, зникають непотрібні. Це потребує правового регулювання. Однак, слід пам'ятати, що крім закону є ще й мораль. Мораль споконвіку є невід'ємною складовою самообмеження мудрого правителя.

Список використаних джерел

1. Жук Н. А. Парламент, Президент, уряд: через взаємостримання до порозуміння. Монографія / Н. Жук. – Харків, 2007. – 242 с.
2. Конституційні аспекти розподілу повноважень у системі вищих органів державної влади України. – К.: НІСД, 2015. – 27 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/rozpodil_povnovazhen-b04c1.pdf
3. Теплюк М. О. Принцип поділу державної влади і проблеми забезпечення єдності влади / М. О. Теплюк // Віче. – 2007. – №12. – С.23–35.

References

1. Zhuk N. A. Parlament, Prezydent, urjad: cherez vzajemostrymvanja do porozuminnja. Monografija / N. Zhuk. – Harkiv, 2007. – 242 s.
2. Konstytucijni aspekty rozpodilu povnovazhen' u systemi vyshhyh organiv derzhavnoi vlady Ukrainy. – K.: NISD, 2015. – 27 s. [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/rozpodil_povnovazhen-b04c1.pdf
3. Tepljuk M. O. Prynyp podilu derzhavnoi vlady i problemy zabezpechennja jednosti vlady / M. O. Tepljuk // Viche. – 2007. – №12. – S.23–35.

Makarenko L. P., PhD. Political Sciences, Doctoral student of Political Science Kyiv National Taras Shevchenko University (Ukraine, Kyiv), Liliya876@mail.ru

Legal basis of interaction and communication of the state authorities

The article deals with the existing legal principles of interaction between higher public authorities, it appears that the gaps in the law should be abolished to establish effective powerful triangle. These deficiencies determined: insufficient balance of powers and the inefficiency of the system of checks and balances between public authorities; imperfect mechanisms of formation, responsibility and resignation of the Cabinet of Ministers of Ukraine; excessive centralization of management functions; problems with the organization of the legislative process and Parliament as a whole; imperfect regulation status deputy of Ukraine, in particular as regards its immunity. Evolution of legislation – the process is ongoing, as is a constant process of development of society and the political system.

Keywords: president, government, parliament, interaction, powers, parliamentary-presidential form of government.

Макаренко Л. П., кандидат политических наук, доцент, докторант кафедры политических наук, Киевский национальный университет им. Тараса Шевченко (Украина, Киев), Liliya876@mail.ru

Правовые основы взаимодействия и коммуникации высших органов государственной власти

Рассматриваются существующие правовые основы взаимодействия между высшими органами государственной власти, выясняется, какие проблемы в законодательстве необходимо ликвидировать для налаживания

плодотворной и эффективной работы властного треугольника. Такими недостатками определяется: недостаточная сбалансированность полномочий и неэффективность системы сдержек и противовесов между субъектами властных полномочий; несовершенство механизмов формирования, ответственности и отставки Кабинета Министров Украины; чрезмерная централизация управленческих функций; проблемы с организацией законодательного процесса и работы парламента в целом; несовершенная регламентация статуса народного депутата Украины, в частности в части его иммунитета. Эволюция законодательства – процесс постоянный, как постоянным является процесс развития общества и политической системы.

Ключевые слова: глава государства, правительство, парламент, взаимодействие, полномочия, парламентско-президентская форма правления.

* * *

УДК 94(477)

Marcin Bryła,
mag., Uniwersytet w Rzeszowie (Polska),
ivanna.luch@gmail.com

PRZESTĘPCZOŚĆ MŁODOCIANYCH W ASPEKcie BADAŃ SOCJOLOGICZNYCH JAKO PROBLEM SPOŁECZNY

Opisujemy historyczną retrospektywną nastawienie społeczeństwa do zbrodni popełnionych przez nieletnich. Autor analizuje mechanizmy wpływu rodziny na rozwój młodego człowieka. W ostatnich latach nastąpił wzrost liczby przestępstw z udziałem nieletnich. Proporcjonalny wzrost stopy przestępczości rośnie, a liczba przejawów agresji. Autor uważa, że agresja wobec innych stało się normą w społeczeństwie. Ważnym elementem resocjalizacji nieletnich przestępców planuje swój wolny czas, to zaangażowanie ich w robotach publicznych, zawodów sportowych. Autor podkreśla znaczenie edukacji w wychowaniu młodego człowieka uważa, że konieczna jest zmiana polityki firmy w odniesieniu do młodych przestępców.

Słowa kluczowe: Zbrodnie popełnione przez nieletnich, agresji, przemoc, bandydyzmu, bezprawia, chuligaństwo, rozboju.

(стаття друкується мовою оригіналу)

W ostatnich latach możemy zaobserwować zwiększenie się przestępczości nieletnich, przestępczość ta utrzymuje się na wysokim poziomie, następuje regres oraz demoralizacja młodych gdzie można zauważyć szereg zachowań dewiacyjnych np.: ucieczki z domów rodzinnych, narkotyżowanie się uzależnieniu od środków odurzających lub psychotropowych czy też przyjmowanie dopalaczy które często po spożyciu prowadzi na drogę przestępczą.

Natomiast często przedmiotem krytyki stają się zarówno władze, policja, sądy, szkoła, rodzina a także służby społeczne i inne instytucje powołane do celów resocjalizacyjnych czy też pracy społecznej. Najczęściej bywa tak, że często mówimy o skutkach takiego stanu rzeczy zaś zapominamy o przyczynach. Przyczyny natomiast to intensywne zmiany, przemiany społeczne, polityczne ekonomiczne, kulturalne. Zaznaczają się zjawiska patogenne w kraju. Postęp cywilizacyjny i zachodzące przemiany powodują, że młodzi ludzie nierzadko są niepewni i zdezorientowani, a to prowadzi do zachowań które nie są powszechnie uznawane w kanonach wychowania za pozytywne. Młody człowiek we współczesnym świecie jest zagubiony, trudno jest mu samemu odnaleźć wartości i ideały. U większości młodych ludzi w dzisiejszym świecie występuje poczucie lęku, niepewności, osamotnienia. Fala agresji, przemoc, wszelkiego rodzaju zachowań przestępczych stawia nowe wyzwania przed całym systemem. Przed całym społeczeństwem i socjalizacją. Młody człowiek zewsząd bombardowany jest różnego rodzaju reklamami czy też spotami mającymi na celu konsumpcję gdzie nie ważne jest być tylko mieć. Coraz większa liczba nieletnich jest sprawcami czynów przestępczych, aspołeczne